

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudkyň Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Martiny Kúchlerové, Ph.D., ve věci

žalobce: **Ing. M. H., BSc.**, IČO: 74384350
se sídlem podnikání třída Edvarda Beneše 573/94, Hradec Králové
místo trvalého pobytu X
zastoupen Mgr. Jiřím Šlencem, advokátem
se sídlem Velké náměstí 148/11, Hradec Králové

proti
žalovanému: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce, ústřední inspektorát**
se sídlem Květná 15, Brno

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 12. 2021, čj. SZPI/AU623-51/2021,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a rozhodnutí správního orgánu

- 1. Žalobce se žalobou domáhá přezkoumání shora označeného rozhodnutí žalovaného, který zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Státní zemědělské a potravinářské inspekce, inspektorátu v Hradci Králové (dále také jen „správní orgán I. stupně“ nebo

„SZPI“) ze dne 13. 7. 2021, čj. SZPI/AU623-44/2021, kterým mu byla uložena pokuta ve výši 30 000 Kč za celkem 3 přestupky, za jeden podle ustanovení § 36 odst. 1 písm. i) zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 65/2017 Sb.“), a za dva přestupky podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. c) zákona č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 146/2002 Sb.“).

2. Správní orgán I. stupně totiž shledal žalobce vinným tím, že

1) porušil povinnost stanovenou v § 6 odst. 1 zákona č. 65/2017 Sb. před škodlivými účinky návykových látek, dle něhož tabákové výrobky, kuřácké pomůcky, bylinné výrobky určené ke kouření a elektronické cigarety lze prodávat prostřednictvím prostředku komunikace na dálku, pokud je vyloučen jejich prodej osobám mladším 18 let; za tím účelem musí být prodejce těchto výrobků prostřednictvím prostředku komunikace na dálku vybaven počítačovým systémem, který elektronicky jednoznačně ověří věk spotřebitele; prodejce je povinen v okamžiku prodeje ověřit, že kupující spotřebitel není mladší 18 let, a to tím, že dne 14. 10. 2019 prostřednictvím svého e-shopu provozovaného na internetových stránkách <https://www.svetdymek.cz> prodal tabákový výrobek, aniž by zabezpečil vyloučení prodeje tohoto tabákového výrobku osobám mladším 18 let, když nebyl vybaven počítačovým systémem, který elektronicky jednoznačně ověří věk spotřebitele, neboť objednávka tabákového výrobku na uvedeném e-shopu byla uvedeného dne dokončena a v žádném z kroků objednávky nebylo počítačovým systémem žalobce vyžadováno ověření věku kupujícího, tj. inspektora SZPI, který provedl kontrolní nákup na fiktivní osobu; před odesláním objednávky bylo vyžadováno pouze zaškrtnutí (zakliknutí) pole s textem „Prohlašuji, že jsem osoba starší 18 let (věk bude ověřen při předání zásilky)“ a zaškrtnutí pole s textem „Souhlasím s obchodními podmínkami“, čímž se dopustil přestupku podle § 36 odst. 1 písm. i) zákona č. 65/2017 Sb., kterého se prodejce dopustí tím, že nesplní některou z povinností týkajících se prodeje tabákových výrobků, kuřáckých pomůcek, bylinných výrobků určených ke kouření, elektronických cigaret nebo alkoholických nápojů prostřednictvím prostředku komunikace na dálku podle § 6 odst. 1 až 5 nebo 7, § 7 nebo § 15,

2) ke dni 20. 1. 2020 nesplnil opatření ze dne 7. 11. 2019, č. P115-60118/19/D, bod D01, ve znění rozhodnutí ze dne 18. 11. 2019, čj. SZPI/BQ644-9/2019, jímž mu bylo uloženo v termínu do 7. 12. 2019 zajistit, aby byl jako prodejce při prodeji tabákových výrobků prostřednictvím komunikace na dálku vybaven počítačovým systémem, který elektronicky jednoznačně ověří věk spotřebitele, neboť při kontrolním nákupu dne 20. 1. 2020 na e-shopu žalobce byla provedena objednávka tabáku pro vodní dýmky a v žádném z kroků objednávky nebylo počítačovým systémem žalobce vyžadováno ověření věku kupujícího, tj. inspektora SZPI, který provedl kontrolní nákup na fiktivní osobu, tedy neodstranil nedostatky tak, jak mu bylo uloženo ve výše uvedeném opatření, když jako prodejce při prodeji tabákových výrobků prostřednictvím komunikace na dálku stále nebyl vybaven počítačovým systémem, který elektronicky jednoznačně ověří věk spotřebitele, čímž se dopustil přestupku podle § 11 odst. 1 písm. c) zákona č. 146/2002 Sb., kterého se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí tím, že nesplní opatření podle § 5 odst. 1 písm. c), d), e), f), g), h), i), j) nebo k),

3) ke dni 15. 2. 2021 nesplnil opatření ze dne 7. 11. 2019, č. P115-60118/19/D, bod D01, ve znění rozhodnutí ze dne 18. 11. 2019, čj. SZPI/BQ644-9/2019, jímž mu bylo uloženo

v termínu do 7. 12. 2019 zajistit, aby byl jako prodejce při prodeji tabákových výrobků prostřednictvím komunikace na dálku vybaven počítačovým systémem, který elektronicky jednoznačně ověří věk spotřebitele, neboť při kontrolním nákupu dne 15. 2. 2021 na e-shopu žalobce byla bez registrace provedena objednávka tabáku do vodní dýmky a v žádném z kroků objednávky nebylo počítačovým systémem žalobce vyžadováno ověření věku kupujícího, tj. inspektora SZPI, který provedl kontrolní nákup na fiktivní osobu; tedy neodstranil nedostatky tak, jak mu bylo uloženo ve výše uvedeném opatření, když jako prodejce při prodeji tabákových výrobků prostřednictvím komunikace na dálku stále nebyl vybaven počítačovým systémem, který elektronicky jednoznačně ověří věk spotřebitele, čímž se dopustil přestupku podle § 11 odst. 1 písm. c) zákona č. 146/2002 Sb., kterého se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí tím, že nesplní opatření podle § 5 odst. 1 písm. c), d), e), f), g), h), i), j) nebo k).

3. Za to správní orgán I. stupně uložil žalobci podle § 11 odst. 3 písm. a) zákona č. 146/2002 Sb. a dle § 41 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon“), úhrnnou pokutu ve výši 30 000 Kč.

II. Shrnutí žalobních bodů

4. Včas podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání zákonnosti shora uvedeného rozhodnutí a navrhl jeho zrušení, jakož i zrušení jemu předcházejícího rozhodnutí správního orgánu I. stupně.
5. Žalobce předně označil napadené rozhodnutí ve výroku I. bod 1) za nemající oporu v § 6 odst. 1 zákona č. 65/2017 Sb. Je přesvědčen, že k věci je nutné přistupovat primárně z pohledu účelu zákona č. 65/2017 Sb., kterým je zamezit prodeji tabákových výrobků osobám mladším 18 let. Zákon dle žalobce hovoří o počítačovém systému, aniž by jakýmkoliv způsobem systém specifikoval nebo přímo uložil, jak má být věk spotřebitele ověřen, resp. jaké konkrétní parametry má systém mít. Tímto stavem je dán prostor pro různé varianty počítačového systému, které musí respektovat naplnění účelu zákona, tj. aby nebyl tabákový výrobek prodán spotřebiteli mladšímu 18 let. Nikde však není určeno, zda účastníkem počítačového systému může být pouze prodejce nebo zda do systému může být zapojeno smluvně více subjektů, jak má systém nastavený žalobce.
6. Dále žalobce popsal podstatu svého systému, kdy vstupní data poskytuje spotřebitel uvedením data narození a prohlášením, že je osobou starší 18 let, tato data jsou pak předána smluvnímu dopravci do jeho terminálu, který se tímto stává součástí jeho počítačového systému, a dopravce pak při předávání zboží spotřebiteli jeho vstupní data načte a při jakékoliv sebemenší pochybnosti o věku osoby, které zboží předává, věk ověří z předloženého osobního dokladu. To je dle názoru žalobce jediný postup zajišťující jednoznačné ověření věku spotřebitele.
7. Dále žalobce uvedl, že SZPI v rámci všech svých stanovisek hovoří o účtu mojeID jako o systému, který elektronicky jednoznačně ověří věk spotřebitele. Bohužel toto tvrzení převzal i krajský soud, který ve věci rozhodoval rozsudkem ze dne 20. 8. 2021, sp. zn. 30 A 107/2019, s tím, že připustil zneužití jména a hesla k účtu mojeID. Dle žalobce je však elektronické ověření postaveno na parametru jednoznačnosti ověření věku, který je připuštěním zneužití uvedeného účtu vyloučen.

8. Žalobce zopakoval, že jím používaný počítačový systém ve spojení s fyzickým ověřením věku je nastaven tak, že je jednoznačně zajištěno ověření věku spotřebitele, o čemž svědčí i důkazy o vrácení zásilek dopravcem žalobci právě z důvodu nedostatku věku spotřebitele. Na rozdíl od prezentovaného ověření věku využitím účtu mojeID, u nějž je možné zneužití, ověřuje systém žalobce věk spotřebitele jednoznačně a spolehlivě. Otázkou tedy zůstává, zda je formulace ustanovení § 6 odst. 1 zákona č. 65/2017 Sb. taková, aby bylo fakticky možné toto ustanovení naplnit, a pokud ano, pak by měly být jasně nastavené parametry počítačového systému z hlediska způsobu ověřování věku spotřebitele.
9. Další otázkou dle žalobce je, jak se tedy pojem „jednoznačně“ vyloží. Dle jeho názoru „jednoznačně“ znamená bez jakýchkoliv pochybností. Zopakoval, že při ověřování věku přes účet mojeID vyslovil i krajský soud pochybnost jednoznačnosti z hlediska možnosti zneužití a žalobce dodal, že je obecně známé, že mladiství jsou při obcházení všeho možného velice vynalézaví.
10. Dále žalobce namítl, že z opatření a rozhodnutí SZPI vyplývá, že inspektor SZPI provedl kontrolní nákup na fiktivní osobu. Nákup však nebyl dokončen až do finálního předání zboží objednateli, čímž nebyl prokázán účel zákona, tj. zamezení prodeje tabákových výrobků osobám mladším 18 let. Stejně jako inspektor SZPI provedl objednávku na fiktivní osobu, může stejně provést objednávku tabákového výrobku osoba mladší 18 let na účet mojeID jakékoliv osoby disponující tímto účtem, se kterou se na tomto postupu dohodne.
11. Závěrem žalobce namítl, že žalovaný svým rozhodnutím potvrdil výroky rozhodnutí správního orgánu I. stupně, kde je uvedeno, že se dopustil přestupku podle § 11 odst. 1 písm. c) zákona č. 146/2002 Sb. Podle tohoto ustanovení se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí přestupku tím, že poruší pečeť umístěnou v průběhu kontroly na základě § 4 odst. 1 písm. a). Toto ustanovení dává inspektorům oprávnění pečeti prostoty přímo související s výkonem a předmětem kontroly, avšak v rámci všech provedených kontrol žalobce ze strany SZPI nebylo použito oprávnění k zapečetění jakýchkoliv prostor souvisejících s výkonem kontroly formou zapečetění.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

12. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný předně odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí i jemu předcházející rozhodnutí prvostupňové tvořící spolu celek, a navrhl zamítnutí žaloby.
13. K žalobním námitkám žalovaný uvedl, že představují v převážné části pouze popírání jeho závěrů a nepřinášejí žádnou otázku, která již nebyla v předchozím řízení přesvědčivě zodpovězena a uzavřena s výjimkou námitky spočívající v aplikaci (dle žalobce) nesprávné skutkové podstaty dle § 11 odst. 1 písm. c) zákona č. 146/2002 Sb., ve znění účinném v době spáchání přestupku.
14. Za podstatu žalobních námitek označil žalovaný nesouhlas žalobce s názorem správního orgánu, že jím zavedený počítačový systém pro kontrolu věku spotřebitelů při prodeji tabákových výrobků na dálku dostatečně naplňuje povinnost stanovenou v § 6 odst. 1 zákona č. 65/2017 Sb., které ukládá dvě samostatné, ale nikoliv totožné, povinnosti. Spojuje je jejich účel, jímž je prevence užívání tabákových výrobků, či jejich obdob, nezletilými. Prodejci prodávajícímu tabákové a další vyjmenované výrobky

prostřednictvím prostředků dálkové komunikace je zákonem ukládána povinnost být vybaven počítačovým systémem, který elektronicky jednoznačně ověří věk spotřebitele, tedy počítačovým systémem s přesně určenou funkcí, kterou je jednoznačné ověření věku osoby, které je uvedené zboží prodáváno. Vedle toho je tímto ustanovením uložena i další povinnost - v okamžiku prodeje ověřit, že kupující není mladší 18 let.

15. Podle žalovaného nesplnil žalobce v době kontroly první z obou povinností, a to povinnost mít zavedený počítačový systém podle věty první § 6 odst. 1 zákona č. 65/2017 Sb. Nezpochybňuje sice, že žalobce má zavedený určitý počítačový systém, který má sloužit k ověření věku kupujícího, tento systém však nesplňoval hlavní požadavek, kterým je schopnost takového systému jednoznačně ověřit věk spotřebitele. V době správního řízení počítačový systém žalobce takovou schopnost neměl a spoléhal pouze na „selfreporting“ spotřebitele, tedy na to, že kliknutím ve „vyskakovacím okně“ (pop-up window) na webových stránkách žalobce potvrdí, že již dovršil věku 18 let s příslušným textem prohlášení. Takové ověření nemůže být podle názoru žalovaného považováno za dostačující, neboť není „jednoznačné“ ve smyslu ustanovení § 6 odst. 1 zákona č. 65/2017 Sb. Žalovaný v tomto směru odkázal i na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 30 A 107/2019 s tím, že si je vědom, že byl žalobcem napaden kasační stížností. Domnívá se však, že žalobce nebude s kasační stížností úspěšný.
16. Dle žalovaného lze o různých přijatelných variantách elektronického systému na ověřování věku, jak zmiňuje žalobce, hovořit až poté, kdy je zákonný požadavek splněn, což se v případě žalobce nestalo.
17. K žalobní námitce, že nikde není určeno, zda účastníkem počítačového systému může být pouze prodejce nebo do systému může být zapojeno smluvně více subjektů (tak, jak má systém nastavený žalobce), žalovaný uvedl, že se však vždy musí jednat o počítačový systém, který ověřuje věk kupujícího elektronicky. Takový systém může být outsourcován nebo jeho provoz rozdělen mezi více smluvních subjektů. Nemůže se však jednat o mix elektronického a fyzického ověření věku, protože pak už nejde o počítačový systém podle § 6 odst. 1 zákona č. 65/2017 Sb. věty první. Žalobcem uváděné podřazení terminálu dopravce pod jeho počítačový systém označil žalovaný za účelovou konstrukci. V terminálu dopravce zjevně nedochází ke zpracování dat žalobce, ale pouze k jejich uchování. Navíc je však zřejmé, že prvkem, který v uvedeném systému ověřuje věk kupujícího, je fyzická osoba - pracovník dopravce. Zákon však požaduje počítačový systém, který elektronicky jednoznačně ověří věk kupujícího. Podle názoru žalovaného systém popsáný žalobcem takovým systémem není.
18. Podle další námítky žalobce nebyly splněny podmínky pro využití zastřené totožnosti inspektorem, když nákup nebyl dokončen až do finálního předání zboží objednateli, čímž nebyl prokázán účel zákona, kterým je zamezit prodeji tabákových výrobků osobám mladším 18 let. Žalovanému není zřejmé, k čemu směřuje tato námitka, ale nedomnívá se, že by pro využití institutu zastřené totožnosti zde bylo nezbytné, aby bylo zboží nakonec předáno osobě mladší 18 let.
19. K žalobní námitce, že systém mojeID je rovněž zneužitelný, žalovaný uvedl, že tímto argumentem žalobce vyjadřuje vlastně jen tolik, že nedovoleným jednáním lze někdy dospět k nedovolenému výsledku, což není nic překvapivého. Podle žalovaného není systém mojeID v principu o nic více zneužitelný než např. zaručený elektronický podpis,

který je již po více než dvě dekády běžným standardem pro ověřování totožnosti v on-line prostředí.

20. Námitka žalobce, že ve výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bylo odkázáno na ustanovení § 11 odst. 1 písm. c) zák. č. 146/2002 Sb., není dle žalovaného rovněž důvodná. Uvedl, že přestupky uvedené pod body 2 a 3 správních rozhodnutí spočívající v nesplnění opatření, resp. jejich skutková podstata, byly až do změny zákona č. 146/2002 Sb. provedené novelou č. 174/2021 účinnou ode dne 12. 5. 2021 uvedeny právě v písm. c) daného ustanovení. Podle § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. V daném případě novelizací zákona č. 146/2002 Sb. trestnost ani jednoho z přestupků nezanikla, přičemž v obou zněních byly přestupky postižitelné stejnou sazbou pokuty. Žalovaný dodal, že touto změnou se výslovně zabýval správní orgán I. stupně na straně 17 svého rozhodnutí. Dle jeho názoru tedy byl správně aplikován právní předpis ve znění účinném v době spáchání přestupků.

IV. Replika žalobce a další sdělení žalobce

21. V replice na vyjádření žalovaného žalobce podrobně polemizoval s jeho názory a v podstatě zopakoval a dále rozhojnil svou argumentaci k otázce fungování jím vytvořeného počítačového systému, kterým shromažďuje elektronicky dostupné informace o spotřebiteli přímo od něho a v rámci naplnění prodeje tyto informace o spotřebiteli fyzicky ověří.
22. Ve svém dalším podání žalobce sdělil, že jeho zástupci byl doručen rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 8 As 310/2021-64, kterým byla zamítnuta kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 20. 8. 2021, čj. 30 A 107/2019-138. Žalobce prohlásil, že plně respektuje tento rozsudek, ze kterého vyplývá povinnost mít zaveden takový systém ověřování věku zákazníků, který elektronicky ověří věk už při vytvoření objednávky zákazníkem. Byť je stále přesvědčen, že v tomto okamžiku nelze ověřit věk spotřebitele se stoprocentní jistotou, akceptuje stanovisko krajského soudu i Nejvyššího správního soudu, že tato určitá nejistota není dostatečným důvodem pro to, aby systém takovýchto parametrů nebyl používán. Uvedl, že v reakci na rozsudek Nejvyššího správního soudu upravil dne 8. 8. 2023 parametry svého systému ověřování věku a dne 22. 8. 2023 řádně oznámil změnu údajů v systému ověřování věku Ministerstvu zdravotnictví. Vzhledem k tomu, že má implementovány do svého systému ověřování věku subsystémy SZPI, již nemůže být sporu o tom, že jeho systém je aktuálně nastaven v souladu s představami SZPI.
23. Žalobce namítl, že přes skutečnost, že byla proti prvému rozhodnutí SZPI podána kasační stížnost, o které byl žalovaný informován, provedl u žalobce opětovnou kontrolu, aniž by logicky vyčkal rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti. Výsledkem konání SZPI pak bylo vydání rozhodnutí s obviněním za spáchání přestupků a uložení sankce ve výši 30 000 Kč. Tento postup žalobce označil za účelový, nátlakový a šikanózní. K jednání SZPI vyslovil výhrady, že nebyl objektivně zjišťován skutečný stav věci, účelově byly opatřovány jen důkazy v neprospěch žalobce, bylo odkazováno na okolnosti, které se nestaly, nebylo konáno v ústním jednání, ač to žalobce požadoval včetně výsledku pracovníka SZPI, který kontroly prováděl, nebyl brán zřetel na skutečnost, že nedošlo k porušení základního účelu zákona, tedy k prodeji tabákového

výrobku osobě mladší 18 let věku, a počítačový systém žalobce se ukázal jako spolehlivý z pohledu naplnění účelu zákona, i když nebyl dle představ SZPI.

24. Žalobce má zato, že protože neprodal tabákový výrobek osobě mladší 18 let, šlo ve věci toliko o formální spor o použití systému ověřování věku spotřebitele, resp. o parametry počítačového systému. Považuje proto uloženou pokutu ve výši 30 000 Kč za značně nepřiměřenou. Pro srovnání dodal, že např. v případě prokázaného opakovaného prodeje omamných drog dětem byla prodejci orgánem státní správy udělena pokuta 15 000 Kč.
25. Žalobce vyslovil přesvědčení, že nebyl v dané věci naplněn materiální znak, tedy nebyl porušen zákon tím, že by prodal tabákový výrobek osobě mladší 18 let, což správní organ ani v jednom případě neprokázal. Žalobce zdůraznil, že upravil svůj počítačový systém ověření věku spotřebitele bezprostředně poté, co SZPI aktualizovala dne 21. 7. 2023 parametry ověřování věku spotřebitele a poté, co o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud. Zopakoval, že o tom, že počítačový systém ověřování věku žalobce nebyl dle zákonných požadavků, rozhodl pravomocně Nejvyšší správní soud až rozsudkem doručeným 28. 8. 2023, a nebylo proto žádoucí ze strany správního orgánu provádět kontrolu plnění uložených opatření. Z tohoto důvodu tedy žalobce považuje jednání SZPI za šikanózní.
26. Žalobce setrval na návrhu na zrušení rozhodnutí správních orgánů obou stupňů a přiznání náhrady nákladů řízení. Dále vyslovil požadavek, aby krajský soud, dojde-li k závěru, že žalobce předmětné přestupky spáchal, nechť z hlediska zavinění žalobu zamítne a rozhodne nově o výši sankce, která je v současné výši značně nepříznivá.

V. Stanovisko žalovaného ke sdělení žalobce

27. Žalovaný ve svém stanovisku uvedl, že podání žalobce obsahuje i zcela nová žalobní tvrzení (zejm. rozporování výše pokuty, namítaný šikanózní postup žalovaného apod.), která jsou dle jeho názoru uplatněna opožděně. Přesto se k nim vyjádřil a vyslovil přesvědčení, že ze žalobou napadeného rozhodnutí a jeho podkladů jednoznačně vyplývá, že skutkový stav byl zjištěn zcela dostatečně pro to, aby mohl být učiněn závěr, že žalobce je vinen spácháním přestupků tak, jak jsou popsány v napadeném rozhodnutí. Námitky, že nebyl dostatečně zjišťován stav věci, a že „bylo odkazováno na okolnosti, které se nestaly“ (což žalobce nijak nekonkretizoval), označil žalovaný za nedůvodné a nově uplatněné.
28. Žalovaný vyslovil rovněž nesouhlas se žalobcem v tvrzení, že nebylo konáno ústní jednání, když dne 23. 6. 2021 ústní jednání u orgánu prvního stupně na návrh žalobce ze dne 10. 6. 2021 proběhlo (viz protokol o ústním jednání čj. SZPI/AU623-42/2021). Není zřejmé, za jakým účelem by měl žalovaný provádět výslech pracovníka SZPI, který kontrolu prováděl, když žalobce fakticky nijak nezpochybňuje učiněná skutková zjištění, navíc v průběhu správního řízení výslech svědka nenavrhoval.
29. K námitce, že nebyl brán zřetel na skutečnost, že nedošlo k porušení základního účelu zákona, tedy k prodeji tabákového výrobku osobě mladší 18 let věku, žalovaný uvedl, že žalobce shledal vinným ze spáchání přestupku spočívajícího v tom, že jako prodejce tabákových výrobků nebyl vybaven počítačovým systémem, který elektronicky jednoznačně ověřil věk spotřebitele, nikoliv v tom, že by skutečně tabákový výrobek osobě mladší 18 let prodal (tato skutečnost nebyla zjišťována). Navíc v rámci hodnocení

závažnosti spáchaných přestupků zohlednil snahu žalobce zajistit ověření věku přebírající osoby prostřednictvím přepravce.

30. Pokud jde o nově uplatněnou žalobní námitku nepřiměřené výše uložené pokuty, žalovaný je přesvědčen, že výše pokuty byla orgánem prvního stupně dostatečně zdůvodněna, sám se pak s tímto zdůvodněním v odvolacím řízení ztotožnil. Doplnil, že v případě, na nějž odkazuje žalobce, byla pachateli uložena pokuta za spáchání dvou přestupků, za jejichž spáchání bylo možné uložit pokutu až do výše 800 000 Kč, resp. 10 000 Kč. Pokuta tak byla uložena za dva přestupky jako úhrnná v sazbě do 800 000 Kč. V napadeném rozhodnutí byla žalobci uložena pokuta za spáchání 3 přestupků, a to jednoho s horní hranicí sazby do 800 000 Kč a dvou s horní hranicí sazby do 1 000 000 Kč. Pokuta byla tedy v napadeném rozhodnutí uložena za 3 přestupky jako úhrnná v sazbě do 1 000 000 Kč. Z tohoto porovnání dle žalovaného vyplývá, že se nejednalo o zcela srovnatelné případy.
31. K námitce, že nebyl naplněn materiální znak přestupku tím, že nebylo zjištěno, že by byl tabákový výrobek prodán osobě mladší 18 let, žalovaný uvedl, že správní orgán I. stupně dospěl ve svém rozhodnutí k závěru, že jednání obviněného dosáhla takové míry ohrožení cílů sledovaných předpisy potravinového práva, při níž je nutné je hodnotit jako jednání společensky škodlivá, a že tato jednání tudíž vykazují i materiální znaky přestupků. Žalovaný jako odvolací orgán v této úvaze nedostatky neshledal. Je přesvědčen, že tím, že nebylo zjištěno, že by žalobce prodal výrobek osobě mladší 18 let, nedochází k absenci materiálního znaku přestupku.
32. Názor žalobce, že by správní orgány neměly kontrolovat uložená opatření v době, když o věci rozhoduje soud, žalovaný nepovažuje za relevantní. Uvedl, že v případě, že je opatřením uložena povinnost odstranit protiprávní stav, je dle jeho názoru naopak namístě ověřit, zda bylo opatření splněno bez zbytečného odkladu po uplynutí termínu pro jeho splnění.
33. Závěrem žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

VI. Jednání soudu

34. Při jednání před soudem dne 6. 12. 2023 účastníci setrvali na svých argumentech a procesních návrzích.

VII. Posouzení věci krajským soudem

35. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Po prostudování předloženého správního spisu a projednání věci při nařízeném jednání dospěl k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům, přičemž žalobu důvodnou neshledal.
36. Z předloženého správního spisu vyplynulo, že žalobce provozuje e-shop, prostřednictvím kterého prodává tabákové výrobky. Součástí jeho webových stránek je systém ověřování věku kupujících založený na registraci před provedením nákupu. Při té musí kupující mimo jiné vyplnit datum narození a zaškrtnout pole s textem „*Prohlašuji, že jsem osoba starší 18 let (věk bude ověřen při předání zásilky)*“.

37. Dne 14. 10. 2019 provedl inspektor SZPI u žalobce kontrolní nákup tabákového výrobku na jím provozovaném e-shopu. Kontrolní zjištění jsou popsána v protokolu o kontrole ze dne 7. 11. 2019, č. P11-60118/19 (včetně jeho příloh a podkladů) ve znění dodatku č. P115-60118/19/E k protokolu o kontrole. Na základě tohoto kontrolního nákupu bylo žalobci opatřením ze dne 7. 11. 2019, č. P115-60118/19/D, ve znění rozhodnutí ze dne 18. 11. 2019, čj. SZPI/BQ644-9/2019, uloženo, aby byl jako prodejce při prodeji tabákových výrobků prostřednictvím komunikace na dálku nejpozději do 7. 12. 2019 vybaven počítačovým systémem, který elektronicky jednoznačně ověří věk spotřebitele, tedy aby splnil porušenou povinnost stanovenou v § 6 odst. 1 zákona č. 65/2017 Sb.
38. Proti rozhodnutí o odvolání proti uvedenému opatření se žalobce bránil žalobou u zdejšího krajského soudu, kterou soud rozsudkem ze dne 20. 8. 2021, čj. 30 A 107/2019-138, zamítl. Nepřisvědčil argumentaci žalobce, že tím, že se jeho počítačový systém ověřování věku skládá z několika nedílných komponent (veřejně přístupné části systému elektronického obchodu, neveřejné části systému elektronického obchodu, ekonomického systému žalobce a systému smluvních přepravců), právě systémy smluvních přepravců zajišťují jednoznačné ověření věku spotřebitele v okamžiku prodeje zboží, tj. při předání zboží zákazníkovi. Tím však dle krajského soudu splnil pouze povinnost danou poslední větou § 6 odst. 1 zákona č. 65/2017 Sb., tedy ověřit v okamžiku prodeje, že kupující není mladší 18 let. Další podmínku, tedy vybavení počítačovým systémem, který elektronicky jednoznačně ověří věk spotřebitele, nikoliv. Krajský soud se ztotožnil s žalovaným, že fyzické ověření věku spotřebitele při předání zboží prostřednictvím smluvního přepravce nelze považovat za součást počítačového systému žalobce, který by elektronicky jednoznačně ověřil věk spotřebitele. Za splnění této povinnosti nelze považovat ani to, že spotřebitel v případě objednávky na stránkách žalobce musí zaškrtnout prohlášení o tom, že je starší 18 let a vyplnit datum narození v objednávkovém formuláři.
39. Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce kasační stížnost, kterou Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 27. 7. 2023, čj. 8 As 310/2021-64, jako nedůvodnou zamítl, když dospěl k závěru, že systém ověřování věku tak, jak jej má nastaven žalobce, podmínky stanovené v § 6 odst. 1 zákona č. 65/2017 Sb. nesplňuje, neboť není naplněna minimálně podmínka elektronického ověření věku, když ověření věku probíhá fyzicky. To, že doručující osoba prostřednictvím svého elektronického terminálu potvrdí zletilost kupujícího a tato informace se následně promítne do počítačového systému žalobce, označil také za nedostačující. Tato informace je totiž opět založena pouze na fyzickém ověření věku provedeném doručovatelem. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu pak vyplývají následující nosné závěry:
- „Systém ověřování věku spotřebitele při prodeji tabákových a souvisejících výrobků na dálku (čl. 2 odst. 36 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/40/EU o sbližování právních a správních předpisů členských států týkajících se výroby, obchodní úpravy a prodeje tabákových a souvisejících výrobků, ve spojení s § 6 odst. 1 zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek) má naplňovat nejen zákonem a směrnicí stanovený účel, kterým je ochrana zdraví zejména nezletilých osob před škodlivými účinky návykových látek, ale musí také splňovat konkrétní parametry, které plynou z citované právní úpravy a jimiž k naplnění jejího účelu dochází. Tedy, že se jedná o systém počítačový, který elektronicky a jednoznačně ověří věk spotřebitele.*

Požadavek na elektronické ověření věku spotřebitele při prodeji tabákových a souvisejících výrobků na dálku není naplněn, pokud ověření věku probíhá při doručení zásilky skrz elektronický terminál přepravce, který na základě předložení dokladu totožnosti či jen prostým pohledem „ověří“ věk spotřebitele. V takovém případě se jedná o ověření fyzické, neboť i případné následné promítnutí této informace do počítačového systému prodejce je založeno pouze na ověření věku provedeném přepravcem.

Požadavek na jednoznačné ověření věku spotřebitele při prodeji tabákových a souvisejících výrobků na dálku je naplněn i v případě, že existuje hypotetická možnost zneužití přístupových údajů do systému ověřování věku, který jinak naplňuje požadavky § 6 odst. 1 zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek.“

40. V podrobnostech krajský soud odkazuje na odůvodnění zmíněného rozsudku Nejvyššího správního soudu.
41. Ve dnech 20. 1. 2020 a 15. 2. 2021 byly provedeny kontrolní nákupy inspektory SZPI na e-shopu žalobce za účelem kontroly splnění opatření ze dne 7. 11. 2019, č. P115-60118/19/D, ve znění rozhodnutí ze dne 18. 11. 2019, čj. SZPI/BQ644-9/2019.
42. Těmito kontrolními nákupy bylo zjištěno, že ke dni 20. 1. 2020 a 15. 2. 2021 žalobce v pozici prodejce při prodeji tabákových výrobků prostřednictvím komunikace na dálku stále nebyl vybaven takovým počítačovým systémem, který by elektronicky jednoznačně ověřil věk spotřebitele. Do provedení kontrol tedy neodstranil nedostatky tak, jak mu bylo uloženo uvedeným opatřením.
43. Krajský soud posoudil žalobu v mezích jejího rozsahu a uplatněných žalobních důvodů.
44. Ustanovení § 6 odst. 1 zákona č. 65/2017 Sb. stanoví, že *„(t)abákové výrobky, kuřácké pomůcky, bylinné výrobky určené ke kouření a elektronické cigarety lze prodávat prostřednictvím prostředku komunikace na dálku, pokud je vyloučen jejich prodej osobám mladším 18 let; za tím účelem musí být prodejce těchto výrobků prostřednictvím prostředku komunikace na dálku vybaven počítačovým systémem, který elektronicky jednoznačně ověří věk spotřebitele (dále jen „systém ověřování věku“). Prodejce je povinen v okamžiku prodeje ověřit, že kupující spotřebitel není mladší 18 let.“*
45. Citované ustanovení je transpozicí příslušných ustanovení směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2014/40/EU, o sblížování právních a správních předpisů členských států týkajících se výroby, obchodní úpravy a prodeje tabákových a souvisejících výrobků a o zrušení směrnice 2001/37/ES, ve znění pozdějších předpisů. Ta ve svém čl. 2 odst. 36 stanoví, co se rozumí *„systémem ověřování věku“, rozumí se jím počítačový systém, který elektronicky jednoznačně potvrdí věk spotřebitele v souladu s vnitrostátními požadavky.*
46. Z výkladu ustanovení § 6 odst. 1 zákona č. 65/2017 Sb. tak jednoznačně vyplývá, že cílem zákona je vyloučit prodej tabákových výrobků, kuřáckých pomůcek, bylinných výrobků určených ke kouření a elektronických cigaret při prodeji prostřednictvím prostředku komunikace na dálku osobám mladším 18 let a zákonodárce k tomu stanovil konkrétní povinnosti, a to vybavení počítačovým systémem, který elektronicky jednoznačně ověří věk spotřebitele (tj. „systém ověřování věku“), a ověření v okamžiku prodeje, že kupující spotřebitel není mladší 18 let.
47. Ve své žalobě ze dne 13. 12. 2021 označil žalobce napadené rozhodnutí za nemající oporu v § 6 odst. 1 zákona č. 65/2017 Sb., upozorňoval na účel zákona, popsal podstatu svého

počítačového systému s tím, že jde o postup zajišťující jednoznačné ověření věku spotřebitele. Obšírně polemizoval s využitím účtu mojeID, u něž poukázal na jeho možné zneužití, přičemž zdůraznil, že jím používaný počítačový systém ve spojení s fyzickým ověřením věku je nastaven tak, že je jednoznačně zajištěno ověření věku spotřebitele. Žalobce namítal i to, že inspektor SZPI provedl kontrolní nákup tak, že nebyl dokončen až do finálního předání zboží objednateli, čímž nebyl prokázán účel zákona.

48. Podstatou žalobních námitek v žalobě ze dne 13. 12. 2021 byl tedy zásadní nesouhlas žalobce s názorem správních orgánů, že jím zavedený počítačový systém pro kontrolu věku spotřebitelů při prodeji tabákových výrobků na dálku dostatečně nenaplnuje povinnost stanovenou v ustanovení § 6 odst. 1 zákona č. 65/2017 Sb. K této otázce krajský soud již ve svém rozsudku ze dne 20. 8. 2021, čj. 30 A 107/2019-138, zdůraznil, že systém ověřování věku dle definice v čl. 2 odst. 36 směrnice 2014/40/EU musí být počítačovým systémem, který elektronicky jednoznačně ověří věk spotřebitele, přičemž dospěl k závěru, že žalobcův počítačový systém požadavku § 6 odst. 1 zákona č. 65/2017 Sb. na vybavení takovým systémem ověřování věku neodpovídal (viz zmíněný rozsudek krajského soudu). Následně pak Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 27. 7. 2023, čj. 8 As 310/2021-64, kasační stížnost proti tomuto rozsudku jako nedůvodnou zamítl, když rovněž dospěl k závěru, že systém ověřování věku tak, jak jej měl nastaven žalobce, podmínky stanovené v § 6 odst. 1 zákona č. 65/2017 Sb. nesplňoval (viz zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu).
49. Otázka, zda počítačový systém žalobce pro kontrolu věku spotřebitelů při prodeji tabákových výrobků na dálku dostatečně naplňoval či nenaplnoval povinnost stanovenou v ustanovení § 6 odst. 1 zákona č. 65/2017 Sb., tedy byla opakovaně zodpovězena tak, že nenaplnoval. Z toho tedy vyplývá, že ani v době provedení kontrolních nákupů ve dnech 20. 1. 2020 a 15. 2. 2021 žalobce nesplnil povinnost mít zavedený počítačový systém podle věty první § 6 odst. 1 zákona č. 65/2017 Sb., neboť jeho počítačový systém k ověření věku kupujícího nesplňoval hlavní požadavek, a to schopnost takového systému elektronicky jednoznačně ověřit věk spotřebitele. Polemika žalobce ohledně využití účtu mojeID i námitka, že kontrolní nákup inspektora SZPI nebyl dokončen až do finálního předání zboží objednateli (čímž neměl být prokázán účel zákona), jsou tedy ve světle tohoto závěru zcela irelevantní.
50. K námitce uplatněné rovněž v žalobě ze dne 13. 12. 2021, že správní orgán I. stupně ve výroku svého rozhodnutí uvedl, že se žalobce dopustil přestupku podle § 11 odst. 1 písm. c) zákona č. 146/2002 Sb., přestože toto ustanovení se týká přestupku spočívajícího v porušení pečeti umístěné v průběhu kontroly v prostorech přímo souvisejících s výkonem a předmětem kontroly, avšak v rámci provedených kontrol nebylo oprávnění k zapečetění použito, se krajský soud zcela ztotožňuje se stanoviskem žalovaného. Tedy, že přestupek spočívající v nesplnění uloženého opatření byl do novelizace provedené zákonem č. 174/2021 Sb. ze dne 13. 4. 2021, účinném od 12. 5. 2021, uveden v písm. c) ustanovení § 11 odst. 1 zákona č. 146/2002 Sb. a tedy správně aplikován v souladu se zásadou, dle které se trestnost činu a trest (což platí i pro trestání správní) posuzuje podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán, pokud není pozdější právní úprava pro pachatele příznivější (což nebyla).
51. Po vydání rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2023, čj. 8 As 310/2021-64, již žalobce nebrojí proti samotnému závěru o tom, že ke dni provedení předmětných

kontrolních nákupů v roce 2020 a 2021 jím nastavený počítačový systém elektronicky jednoznačně neověřoval věk spotřebitele, a že tak nesplnil povinnost stanovenou v § 6 odst. 1 zákona č. 65/2017 Sb. Žalobce ve svém podání ze dne 18. 9. 2023 sdělil, že plně respektuje tento rozsudek a že v reakci na něj upravil dne 8. 8. 2023 parametry svého systému ověřování věku a že již nemůže být sporu o tom, že jeho systém je aktuálně nastaven „v souladu s představami SZPI“.

52. V tomto podání ze dne 18. 9. 2023 žalobce vznesl další námitky, k nimž však krajský soud musí na úvod konstatovat, že byly uplatněny až po uplynutí lhůty uvedené v ustanovení § 72 odst. 1 s. ř. s., přičemž se nejedná o rozvinutí některého ze včas uplatněných žalobních bodů. Krajský soud se proto těmito námitkami nemohl věcně zabývat. Přesto se k některým z nich ve stručnosti nad rámec uvedeného vyjádří.
53. K jednání SZPI žalobce vyslovil výhrady, že nebyl objektivně zjišťován skutečný stav věci, účelově byly opatřovány jen důkazy v jeho neprospěch, bylo odkazováno na okolnosti, které se nestaly, že nebylo konáno ústní jednání, které žalobce požadoval včetně výsledku pracovníka SZPI provádějícího kontrolu, že nebyl brán zřetel na skutečnost, že nedošlo k porušení základního účelu zákona (prodeji tabákového výrobku osobě mladší 18 let věku) a že počítačový systém žalobce se ukázal jako spolehlivý z pohledu naplnění účelu zákona, i když „nebyl dle představ SZPI“.
54. Otázkou dostatečného zjišťování skutkového stavu věci (a námitkou k němu se vztahující) se krajský soud zabýval již ve svém rozsudku ze dne 20. 8. 2021, čj. 30 A 107/2019-138, v němž námitku v tomto směru vznesenou neshledal důvodnou. Již v tomto rozsudku konstatoval a nyní znovu opakuje, že ze žalobní argumentace je zcela zřejmé, že žalobce správním orgánům vytýká nesprávné posouzení zjištěného skutkového stavu (zejména tím, že připisují důležitost jiným skutečnostem než žalobce) a nesprávnou aplikaci, resp. výklad ustanovení § 6 odst. 1 zákona č. 65/2017 Sb. Žalobcem uváděné a dle jeho názoru opomenuté skutečnosti však, jak vyplývá ze shora uvedeného, na učiněný závěr ve věci nemají žádný vliv. Ani výslech inspektora provádějícího předmětnou kontrolu jako svědka by nemohl na věci nic změnit a byl by zcela nadbytečný. Sám žalobce ostatně v souběžně projednávané žalobě vedené zdejším soudem pod sp. zn. 30 A 21/2023 zdůvodňoval potřebu jeho výsledku tím, že by se ukázalo, že je osobou nekompetentní posoudit počítačový systém, nemajícím kvalifikaci opravňující jej k posuzování fungování a parametrů počítačových systémů a neschopným obhájit své závěry v přímé konfrontaci. Tyto žalobní námitky jsou tedy ve světle shora učiněného závěru ve věci irelevantní a nemohou být proto důvodnými. Jak je již shora uvedeno, v dané věci šlo o aplikaci a výklad ustanovení § 6 odst. 1 zákona č. 65/2017 Sb., tedy o posouzení právní otázky, přičemž pro toto posouzení byl skutkový stav věci správními orgány zjištěn dostatečně.
55. Žalobce namítl dále to, že považuje uloženou pokutu ve výši 30 000 Kč za značně nepřiměřenou, protože neprodal tabákový výrobek osobě mladší 18 let, a ve věci šlo toliko o formální spor o použití systému ověřování věku spotřebitele.
56. Není možno souhlasit s názorem, že ve věci šlo toliko o formální spor. Krajský soud připomíná, že Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 27. 7. 2023, čj. 8 As 310/2021-64, konstatoval, že účelem směrnice 2014/40/EU i zákona č. 65/2017 Sb. sice je ochrana zdraví zejména nezletilých osob před škodlivými účinky návykových látek, to však neznamená, že prodejci mohou tohoto cíle dosáhnout libovolnými prostředky. A

dodal, že evropský a následně český zákonodárce stanovil i konkrétní parametry systému, který má tento cíl naplňovat, přičemž ze směrnice i ze zákona jasně vyplývá, že systém ověřování věku má být systém i) počítačový, který ii) elektronicky a iii) jednoznačně ověří věk kupujícího spotřebitele. Požadavek na elektronické ověření věku spotřebitele je i dle Nejvyššího správního soudu zřejmý již z gramatického výkladu § 6 odst. 1 zákona o ochraně zdraví a čl. 2 odst. 36 směrnice 2014/40/EU a dále plyne i ze systematiky a účelu unijní úpravy. A je rovněž zřejmé, že se zákonodárce rozhodl upřednostnit elektronickou formu ověřování věku, které proběhne na dálku. K samotné výši pokuty krajský soud poznamenává, že byla odůvodněna správním orgánem I. stupně v jeho rozhodnutí zcela dostatečně (včetně úvah o její výši při souběhu 3 přestupků), přičemž žalovaný se pak s tímto zdůvodněním ztotožnil. Krajský soud zdůrazňuje, že nejen námitky proti samotné pokutě, ale i návrh na moderaci podléhá koncentraci ve smyslu § 71 odst. 2 s. ř. s. a nutno jej učinit ve lhůtě pro podání žaloby.

57. Není možno souhlasit ani s názorem, že v dané věci nebyl naplněn materiální znak, tj. že nebyl porušen zákon tím, že by žalobce prodal tabákový výrobek osobě mladší 18 let (což správní organ ani v jednom případě neprokázal). Společenská škodlivost bude dána tehdy, pokud bude porušen nebo ohrožen nějaký společenský zájem. V daném případě je tímto společenským zájmem ochrana zdraví nezletilých osob před škodlivými účinky tabákových a jiných návykových látek. Škodlivý následek coby znak skutkové podstaty přestupků se nemusí vždy projevit materiálně, obvykle je vyjádřen samotným faktem porušení povinnosti, s nímž v podstatě spadá v jedno. Obecně přitom naplnění materiálního znaku přestupku splývá s naplněním formálních znaků, a to zejména u přestupků ohrožovacích, mezi něž patří i přestupek spáchaný žalobcem.
58. V daném případě šlo o ohrožovací formu následku, která v podstatě znamená vyvolání stavu, který představuje pro objekt přestupku (tj. pro zájem společnosti chráněný zákonem) hrozbu jeho poruchy, resp. stav nebezpečí. Nerespektování stanovené povinnosti proto porušuje uvedený chráněný zájem, neboť je potenciálně způsobilé jej ohrozit. V dané věci je podstatné, že k ohrožení zájmu společnosti na ochraně zdraví osob mladších 18 let došlo, neboť žalobce při prodeji tabákových výrobků na dálku nezabezpečil zákonem stanovenou podmínku mít počítačový systém, který elektronicky a jednoznačně ověří věk spotřebitele. Skutečnost, že v daném případě nebyl prokázán prodej tabákových výrobků osobě mladší 18 let (jak žalobce také namítá), tedy není pro vznik odpovědnosti za porušení příslušného ustanovení zákona č. 65/2017 Sb. sama o sobě významná. Za situace, kdy systém ověřování věku tak, jak jej měl nastaven žalobce, nesplňoval podmínky stanovené v § 6 odst. 1 zákona č. 65/2017 Sb., lze jím spáchaný přestupek popsany shora považovat za jednání ohrožující zájem společnosti na ochraně zdraví osob mladších 18 let bez ohledu na to, zda jím k ohrožení zdraví konkrétního spotřebitele mladšího 18 let došlo či nikoliv. Žalobcem v žalobě uváděné skutečnosti, že nebyl prokázán prodej osobě mladší 18 let a že šlo o formální spor, tedy nelze považovat za okolnosti, které by měly vliv na míru společenské škodlivosti zjištěného deliktního jednání, a proto naplnění materiálního znaku přestupku nemohou vyloučit.
59. Pokud jde o námitku účelového, nátlakového a šikanózního postupu SZPI, nelze obecně souhlasit s názorem, že by správní orgány neměly kontrolovat uložená opatření nebo rozhodnutím uložené povinnosti v době, kdy o věci rozhoduje soud. Správní rozhodnutí (byť je napadené žalobou) je totiž až do případného zrušení nadáno presumpcí zákonnosti a správnosti. Eventuální výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí přitom

lze při podání žaloby odvrátit (za splnění zákonných podmínek) žádosti o přiznání odkladného účinku žalobě. Postup SZPI, který po uložení předmětného opatření vždy až po dalším a dalším roce kontroloval splnění jím uložené povinnosti, rozhodně nelze považovat za šikanózní, účelový ani nátlakový, neboť po uplynutí jím stanoveného termínu pro nápravu protiprávního stavu pouze provedl kontrolu, a to s dostatečným časovým odstupem. Pokud žalobce vyčkával se splněním uložené povinnosti až na potvrzení pravomocného správního rozhodnutí vyšší autoritou (zde dokonce až Nejvyšším správním soudem), pak s tím spojené následky jdou k jeho tíži.

60. Lze dodat, že pokud žalobce zdůrazňoval, že upravil svůj počítačový systém ověření věku spotřebitele bezprostředně poté, co SZPI aktualizovala dne 21. 7. 2023 parametry ověřování věku spotřebitele a poté, co o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud, pak i tato skutečnost je pro posouzení věci zcela irelevantní.
61. Závěrem k žalobcově opakované argumentaci, že se stále domnívá, že právě jeho počítačový systém „jednoznačně“ ověřoval věk kupujícího, krajský soud z rozsudku Nejvyššího správního soudu čj. 8 As 310/2021-64 připomíná pasáž, v níž tento soud uvedl, že *„pokud by se na požadavek jednoznačnosti nablíželo optikou stěžovatele, pak by jím zavedený systém nesplňoval nejen požadavek elektronického ověření, ale ani požadavek jednoznačného ověření. Ani při předložení úředního dokladu totožnosti smluvnímu přepravci totiž nelze vyloučit, že kupující spotřebitel předloží doklad totožnosti patřící jiné osobě, či dokonce doklad padělaný či pozměněný. Z povahy věci pak nelze o jednoznačnosti hovořit ani při ověření věku prostým pohledem doručující osoby.“*

VIII. Závěr a náklady řízení

62. S ohledem na shora uvedené krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s.
63. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů nenárokoval a ze soudního spisu ani nevyplývá, že by mu v průběhu řízení před krajským soudem nějaké náklady nad běžnou úřední činnost vznikly.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 12. prosince 2023

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu